

สื่อการสอนชั้นปฏิบัติ พินิจความจากเรื่องพระอภัยมณี (๓)
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง สื่อพรรณด้วยวจนภาษา
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๘ เรื่อง พินิจความจากเรื่องพระอภัยมณี (๓)

รายวิชา ภาษาไทย รหัสวิชา ท๒๓๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

กิจกรรมที่ ๑ “อ่านสรุปความจับเวลา”

คำชี้แจง : ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มอ่านบทประพันธ์บทเดียวกันจำนวน ๒ บท และให้นักเรียนสรุปความให้ได้ ๑ บรรทัด โดยใช้เวลาในการสรุปความแต่ละรอบต่างกัน

รอบที่ ๑ ใช้เวลา ๓ นาที

บทประพันธ์ “๑ พงศ์กษัตริย์ตรัสชวนสินสมุทร สอนให้บุตรขอสมาธิสมาลัย
พระทรงบำเรอกน้ำงามวิไล พระหน่อไทยขอสมาธิขึ้นบานาง
เงือกประคองสององค์ลงจากฝั่ง มีกำลังลีลาศค่อยวาดหาง
ค่อยฟูฟองล่องน้ำไปท่ามกลาง ลูกสาวนางเงือกงามตามลีลา ฯ”

เฉลย พระอภัยมณีสอนลูกให้ขอขมาก่อนขึ้นบำเรอก แล้วเงือกก็นำทั้งสองพระองค์ว่ายน้ำไป

รอบที่ ๒ ใช้เวลา ๒ นาที

บทประพันธ์ “๑ นางผีเสื้อเหลิ้อโกรธโลดทะลึ่ง โตดั่งหนึ่งยุคนธรขุนไศล
ลุยทะเลโครมครามตามออกไป สมุทรไท่แทบจะล่มถล่มทลาย
เหล่าละเมาะเกาะขวางหนทางยักษ์ ภูเขาหักหินหลุดหลุดสลาย
เสียงครึกครื้นคลื่นคลุ้มขึ้นกลุ้มกาย ผีเสื้อร้ายรีบรุดไม่หยุดยั้ง ฯ”

เฉลย นางผีเสื้อสมุทรโกรธจนตัวขยายเท่าภูเขาเดือดดาลทำลายเกาะแก่งจนพังทลาย

กิจกรรมที่ ๒ “สรุปความล้นโบนัส”

คำชี้แจง: นักเรียนแต่ละกลุ่มเลือกแผ่นป้ายสรุปความคำประพันธ์ และช่วยกันสรุปความภายในเวลาที่กำหนด

บทประพันธ์ ๑: จิงหูลองค์พระอภัยว่าไซ้อื่น เสียงครึกครื้นมารนางมากกลางหน
คงทันกันวันนี้หนีไม่พ้น เห็นสุดจนจำม้วยลงด้วยกัน ฯ

คำตอบ: เงือกหูลพระอภัยมณีว่าฟังเสียงบนท้องฟ้าน่าจะเป็นเสียงนางผีเสื้อสมุทรคงจะหนีไม่รอดแล้ว

บทประพันธ์ ๒: ๑ พระอภัยใจหายไม่วายเหลียว ให้เปล่าเปลี่ยวนัยน์ตาเพียงอาลัย
แต่มานะกษัตริย์สู้กัดฟัน อุตส่าห์กลั้นกลืนน้ำตาแล้วพาที

คำตอบ: พระอภัยมณีรู้สึกใจหายเจียนตายแต่ก็อดทนด้วยมานะแห่งกษัตริย์แล้วพูดไป

บทประพันธ์ ๓: ๑ ฝ่ายผีเสื้อสมุทรไม่หยุดหย่อน ครั้นลุยอ่อนอุตส่าห์วายสายกระสินธุ์
กำลังน้อยถอยถดด้วยอดกิน เจียนจะสิ้นชีวาในสาคร

คำตอบ: ผีเสื้อสมุทรยังคงลุยน้ำต่อไปด้วยกำลังอ่อนแรงเหมือนจะสิ้นใจเพราะอดอาหาร

บทประพันธ์ ๔: ๑ สิ้นสมุทรฟังเสียงสำเนียงแน่ รู้ว่าแม่มันคงไม่สงสัย
ดูรูปร่างอย่างเปรตสมเพชใจ ช่างกระไรราศีไม่มีงาม

คำตอบ: สิ้นสมุทรฟังเสียงก็รู้ว่าเป็นแม่แต่แปลกใจที่รูปร่างไม่งาม

บทประพันธ์ ๕: แล้วพิศดูภูผาศิลาสีม ชะโงกเงื่อนน้ำवलชลสาย
แลลิลิปลหลังศาลาราย มีเสาสงส์ธงปลายปลิวระยับ

คำตอบ: มองเห็นภูเขาหินยื่นเหนือน้ำ และศาลามีเสาสงส์ปลิวอยู่ลิบ ๆ